

[SÉBASTIEN CHIÈZE (MADRID)]
AAN [CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)]
25 FEBRUARI 1678
7078

Vervolg op Chièzes brief van 30 december 1677 (7067A).

Samenvatting: Chièze meldt Huygens dat zijn *Epithalamium* in Spanje een goede indruk heeft gemaakt. Hij leeft mee met de gebeurtenissen in Huygens' familie, en richt tevens een verzoek van Spaanse natuurkundigen aan Christiaan. Tenslotte bericht Chièze Huygens dat zijn gitaar, indien nog niet gearriveerd, onderweg moet zijn. Hij ziet ervan af Huygens nog meer Italiaanse en Spaanse muziek te sturen.

Chièze schreef opnieuw op 9 september 1678 (7091).

Primaire bron: Leiden, Univ. Bibl.: brief (dubbelvel, 15x21cm, abc | -; autograaf).

Vroegere uitgave: Worp 6, nr. 7078, pp. 398-399: onvolledig (<S'il vous avoit pleu ... *nihil supra*>, <Je dois me souvenir ... rompt le bout>), rest samengevat.

Namen: Geertruid Doublet; Philips Doublet; Johan Joseph van Oostenrijk; Christiaan Huygens; Lodewijk Huygens; Susanna Huygens; Maria; Neptunus.

Plaatsen: Engeland; Frankrijk; Spanje.

Titel: *Epithalamium Guilielmi Henrici Arausii et Mariae Eboracensis* (Huygens 1677; gedicht).

Glossarium: estuy (kist); quitarre (gitaar); tablature (tabulatuur); *viguela* (gitaar).

Transcriptie

Madrid, le 25 Fevrier 1678.

S'il vous avoit pleu, Monsieur, d'apostropher l'Espagne dans vostre Epithalame, comme vous avez fait la France, j'aurois peu le faire voir à Monsieur Don Juan d'Autriche, qui, estant un très-bon connoisseur, auroit encor plus admiré voz beaux vers, que n'ont fait toutes les personnes à qui je les ay fait voir. Ils se sont tous récriez *lauto*, *lepidè nihil supra*. Et surtout ils en ont admiré le caractère, lorsque *por añadidura* je leur ay dégainé vostre '*anus musa*.' J'avoue, Monsieur, que vous estes l'incomparable, et que vous devez éternellement jouyr de la maison destinée à vostre postérité. J'entre si fort dans le ressentiment du role que l'on fait à mon cher drossart, que vous avez bien raison de dire que si j'estois sur le lieux, la patienc[e] m'eschaperoit, et que je m'escrirois contre qui que ce peut estre *o caelum, o terra, o Maria Neptuni*. Je suis pourtant ravy d'apprendre que la chican de envieux est à bout, et qu'il a cependant la consolation *trium liberorum*. Je vaudrois bien que Madame de Zellemloulut imiter la *Señora Drossardina*, et que Madame de Moggersiil | b | ne s'arrestat pas en si beau chemin. J'admire autant la sage patience de Madame de Saint Annelant, que je vénère sa personne, mais je ne sçay que dire *del Señor Don Felipe*, qui va peu à peu contractant la taciturnité *de sus cuñados*. Je ne dis rien *del Señor Don Cristiano*. Il en a le privilège depuis longtems, et si la paix vous en doit priver, je consens que la guèrre dure encor quelque tems. Aussy ne pouvons-nous que par elle repayer noz pertes, si l'Angleterre veut en tirer raison.

Je dois me souvenir en cet endroit de la commission que m'ont donné depuis longtems, des pitoyables physiciens de ce pays, et vous supplier très-humblement de me dire comme se forment ces larmes de verre, qui l'esclatent quand on en rompt le bout; l'importunité dont je suis persécuté la-dessus est la peine de la vanité que je me suis donnée d'estre au nombre des cliens *del celiberrissimo prelibato Don Cristiano*.

La *viguela* ou quitarre doit estre en chemin, si elle n'est déjà arrivée pardelà. On a oublié icy la clef de son estuy, et de vous l'envoyer, cella | c | n'en vaudroit pas la peine et feroit perdre mon paquet. Je ne m'opiniastrey plus à vous envoyer, monsieur, ce fatras de tablature Italiennes et Espaignolle. Tenez-vous à voz productions, qui valent mieux que tout. Je suis avec un respect et un attachement inviolable à vous et aux vostres. Mille embrassements, s'il vous plait à ces aymable, docile, spirituel et impleurable Poupon.

Vertaling

Madrid, 25 februari 1678.

Als u, mijnheer, in uw ¹*Epithalamium* net zo had willen uitvaren tegen Spanje als tegen Frankrijk, zou ik het aan Johan Joseph van Oostenrijk hebben kunnen laten zien, die, aangezien hij een zeer goed kenner is, uw fraaie verzen nog meer zou hebben bewonderd, dan al diegenen hier doen, aan wie ik ze heb getoond. Allen riepen 'prachtig' en 'dat er niets geestigers was.' En bovenal bewonderden zij het karakter ervan toen ik hen 'als toegift' uw ² 'oude muze' liet zien. Ik geef toe, mijnheer, dat u uw gelijke niet heeft, en dat u tot in de eeuwigheid moet kunnen genieten van het huis dat voor uw nageslacht is bestemd. Ik kan mij zo kwaad om maken om wat men mijn geliefde ³drost aandoet, dat u geheel gelijk heeft wanneer u zegt dat ik, indien ik ter plaatse geweest zou zijn, mijn geduld zou hebben verloren en een correspondentie zou beginnen tegen wat dan ook, 'de hemel of de aarde, of de zeeën van Neptunus.' Ik ben echter erg blij te vernemen dat aan het gewroet van de afgunstigen een einde is gekomen, en dat hij bovendien de troost heeft 'van drie kinderen.' Ik zou graag zien dat de ⁴vrouwe van Zeelhem de ⁵'echtgenote van de drost' zou navolgen, en dat de ⁶vrouwe van Moggershill op deze goede weg zou doorgaan. Ik bewonder het verstandig geduld van de ⁷vrouwe van Sint-Annaland evenzeer als dat ik haar persoon vereer, maar ik weet niet wat ik 'van de heer Philips' [Doublet] moet zeggen, die langzamerhand wordt aangestoken door de zwijgzaamheid 'van zijn zwagers.' Ik zeg niets 'over de heer Christiaan' [Huygens]. Dienaangaande heeft hij al lange tijd een voorrecht, en wanneer de vrede u daarvan zou beroven, dan stem ik ermee in dat de oorlog nog een tijdje voortduurt. Wij kunnen dan ook slechts daardoor onze verliezen terugbetalen, als Engeland genoegdoening ervan zal doen.

Ik moet op deze plaats denken aan de opdracht die de beklagenswaardige natuurkundigen van dit land mij lange tijd geleden gegeven hebben, en wil u nederig verzoeken mij mede te delen *hoe die glazen bolletjes [glastranen] ontstaan die uiteenspatten wanneer men het uiteinde eraf breekt*; de hinderlijkheid waarmee ik daarover word achtervolgd is de straf voor de ijdelheid die ik mij heb veroorloofd door mij onder de cliëntèle te bevinden 'van de zeer beroemde gekoesterde heer Christiaan' [Huygens].

De vihuela of gitaar moet onderweg zijn als zij daar nog niet gearriveerd is. Men heeft hier vergeten de sleutel van de koffer [mee te sturen], en deze naar u zenden, dat zou de moeite niet waard zijn en zou mijn pakket verloren doen gaan. Ik denk dat ik u, mijnheer, maar geen prullaria zoals Italiaanse en Spaanse tabulaturen meer zal sturen. Houdt u zich maar bij uw eigen composities, die dat meer dan alles waard zijn. Ik ben u en de uwen toegewijd met respect en een niet te schokken toewijding. Duizend kusjes voor de lieve, gehoorzame, geestige en nimmer huilende ⁸Poupon.

---

1. 'Epithalamium Guilielmi Henrici Arausii et Mariae Eboracensis,' 10 november 1677 (Gedichten 8, p. 168).

2. Toespeling op de regel 'Excusentur anus Musa, Poëta senex' (De oude muze en de bejaarde dichter mogen zich excuseren), de vierde en laatste regel van het puntdicht PARCE MALO DENTI (26 november 1677; Gedichten 8, p. 174).

3. Lodewijk Huygens.

4. Susanna Rijckaert.

5. Jacoba Teding van Berckhout.

6. Susanna Huygens.

7. Geertruida Huygens.

8. Constantijn [IV] Huygens.